

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการวิจัยพัฒนา (The Research and Development) มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สภาพการจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวจากเอกสารและการสัมภาษณ์ โดยกำหนดประเภทของทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และที่จัดสภาพเป็นธรรมชาติ ที่มีระบบการบริหารจัดการอยู่แล้วโดยผู้รับผิดชอบดูแล เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เป็นแบบวิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยว กำหนดกรอบในการวิเคราะห์ 2 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายทรัพยากรท่องเที่ยว และด้านระบบการบริหารของแหล่งท่องเที่ยว และการสัมภาษณ์ตัวแทนของแหล่งท่องเที่ยว สัมภาษณ์เรื่องระบบการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งการเรียนรู้ และแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้ดำรงอยู่ต่อไป

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ โดย

2.1 วิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและแนวคิดการบริหารงานแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยกำหนดกรอบในการวิเคราะห์ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายของโรงเรียนกับแหล่งเรียนรู้ ด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านระบบการบริหารของโรงเรียน ด้านเอกสารประกอบการบริหาร และด้านการวัดและประเมินผล

2.2 สัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระวิชาวิทยาศาสตร์ ประเด็นในการสัมภาษณ์ มี 6 ประเด็น ได้แก่ นโยบายของโรงเรียนกับแหล่งเรียนรู้ การจัดการแหล่งเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ระบบการบริหารของโรงเรียน เอกสารประกอบการบริหาร และด้านการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 2 กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการประชุมกลุ่ม (Focus Group) ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 12 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 7 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารแหล่งท่องเที่ยว

เป็นผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และเคยบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารแหล่งท่องเที่ยวและเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาจำนวน 4 คน

ตอนที่ 3 การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนำไปทดลองกับครูจำนวน 4 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 30 คน ในโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย 2 (หลวงพ่อกิ่งเงินอนุสรณ์) สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อคุณค่าของรูปแบบของครู และนักเรียน และแบบวัดความสามารถในการเขียนของนักเรียน

ตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่เคยใช้แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติเป็นแหล่งเรียนรู้ ได้จากการสุ่มหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) เป็นโรงเรียนทั้งหมด 12 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนละ 1 คน รวมผู้บริหารโรงเรียน 12 คน และครูผู้สอนจากทุกโรงเรียน 113 คน รวมผู้บริหารและครูผู้สอน 125 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลการวิจัยดังนี้

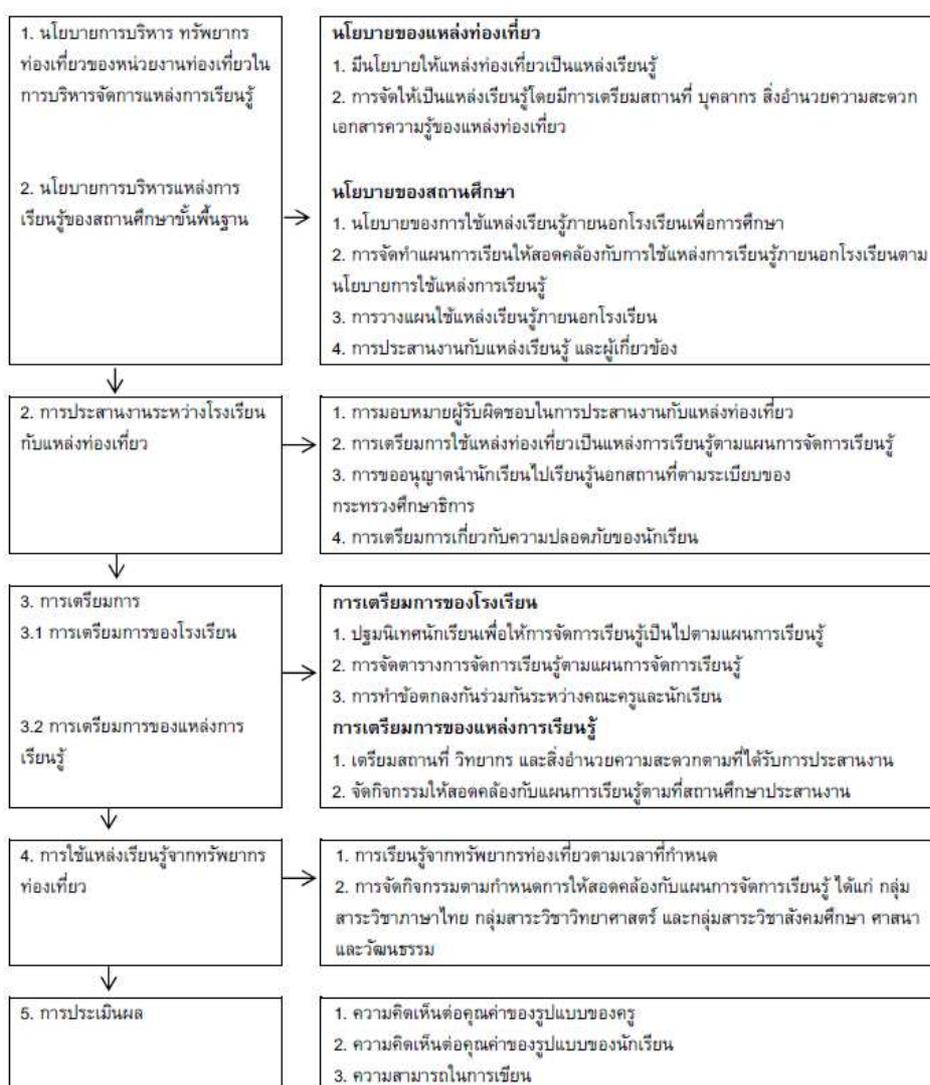
1. การวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการแหล่งเรียนรู้ และการบริหารแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

สภาพการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการแหล่งเรียนรู้ มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายเป็นแหล่งท่องเที่ยวพร้อมให้ประโยชน์ ให้ความรู้ ให้ความรู้ ด้านแผนงานให้ความร่วมมือระหว่างเอกชนกับพื้นที่จัดสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งด้านการท่องเที่ยวและการศึกษา ด้านการประสานงานมีการนัดหมายล่วงหน้า จัดตารางการจองเพื่อใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวให้เพียงพอกับจำนวนที่ขอเข้ามาใช้บริการและจำนวนผู้เข้ามาเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสถานที่ ด้านดำเนินการช่วยเหลือโดยการจัดเตรียมวิทยากร เอกสารการเรียนรู้ และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้

การบริหารแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายของโรงเรียนกับแหล่งเรียนรู้ ด้าน

การจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านระบบบริหารของโรงเรียน โครงสร้าง
เอกสารประกอบในการจัดทำ ด้านการวัดผลและประเมินผล

2. รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน มีผลการวิจัยตามภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาโดยใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้
สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า

3.1 ความคิดเห็นของครูต่อคุณค่าของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อคุณค่าของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$)

3.2 ความคิดเห็นของนักเรียนต่อคุณค่าของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณค่าของ

รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$)

3.3 การประเมินความสามารถในการเขียนอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 15.17$) โดยที่ด้านการใช้ภาษา ด้านเนื้อหา ด้านลายมือและความสะอาด และด้านอักขรวิธี อยู่ในระดับดีมาก แต่ความคิดสร้างสรรค์ และองค์ประกอบอยู่ในระดับดี

4. การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน การวิจัยพบว่า

4.1 ด้านรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว ความคิดเห็นความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ต่อของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวพบว่า ด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

4.2 ด้านการเรียนรู้ ณ แหล่งท่องเที่ยว ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านการเรียนรู้ ณ แหล่งท่องเที่ยว พบว่า ด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จากผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญที่ค้นพบและนำมาอภิปราย ดังนี้

จากข้อค้นพบของการวิจัยข้อที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวกับการจัดการแหล่งเรียนรู้ มี 4 ด้าน การจัดการแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน มี 6 ด้าน ทั้งสองส่วนนี้จะมีความเหมือนกันอยู่ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านแผนงาน/ระบบบริหารของโรงเรียน ด้านการประสานงาน/การจัดการแหล่งเรียนรู้ ด้านโครงสร้างเอกสาร/เอกสารประกอบในการจัดทำ ส่วนที่แตกต่างของการจัดการแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ได้แก่ 1) กิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะการใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ การสังเกต การรวบรวมข้อมูลและการปฏิบัติจริง มีปัญญาพัฒนาการคิด ความสามารถของนักเรียน ส่งเสริมการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และ 2) การวัดผลและประเมินผล เพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียน

จากข้อค้นพบของการวิจัยข้อที่ 2 การศึกษาเอกสารการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวของหน่วยงานท่องเที่ยว และการบริหารจัดการแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ทั้งสององค์กร คือ 1) ทรัพยากรท่องเที่ยว และ 2) สถานศึกษา มีนโยบายและแผนงานตามหลักการบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับ

แนวคิดของเลย์ส์ (Leys. 2013: 12-13) กล่าวว่า นโยบายคือ โครงการในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณค่า ส่วนแผนงานเป็นแนวทางหรือวิธีการทำงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามนโยบายที่กำหนดไว้ (ศรีโพธิ์ วายุพัทตร์. 2558: ออนไลน์) นโยบายและแผนงานนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีกระบวนการบริหาร POSDCoRB ของลูธเกอ กุลิค ที่กล่าวถึงการวางแผน (Planning) เป็นการวางเค้าโครงกิจกรรมซึ่งเป็นการเตรียมการก่อนลงมือปฏิบัติ เพื่อให้การดำเนินการสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ (Gulick; & Urwick. 1937: 13) การวิจัยนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ จึงได้นำนโยบายและแผนงานมาเป็นองค์ประกอบของการกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีเนื้อหาของรูปแบบนำเสนอเป็น 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การวางนโยบาย แหล่งท่องเที่ยวที่มีนโยบายจัดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ ทั้งนี้แหล่งท่องเที่ยวทุกแห่งไม่ได้จัดไว้สำหรับการเรียนรู้เสมอไป หากแหล่งท่องเที่ยวใดมีนโยบายให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ แหล่งท่องเที่ยวนั้นต้องมีการบริหารจัดการ โดยมีนโยบายเป็นเค้าโครงในการปฏิบัติงานและมีแผนงานที่เป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้มีนโยบายมีประสิทธิภาพ โดยมีการเตรียมสถานที่ บุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวก เอกสารความรู้ของแหล่งท่องเที่ยว ส่วนของนโยบายการบริหารแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีนโยบายของการใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนเพื่อการศึกษา และมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการใช้แหล่งการเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน การวางแผนใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน การประสานงานกับแหล่งเรียนรู้ และผู้เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบที่ 2 จากรูปแบบของการประสานงาน ระหว่างโรงเรียนและแหล่งท่องเที่ยว เป็นหลักของการทำงานร่วมกัน การประสานงานเป็นการจัดระเบียบวิธีทำงานเพื่อให้งานและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ร่วมมือปฏิบัติงาน เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่นสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานและมีประสิทธิภาพด้วยการประสานงาน (Coordinating) เป็นการประสานให้ส่วนต่าง ๆ ของกระบวนการทำงานมีความต่อเนื่องกัน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่นตามทฤษฎี POSDCoRB (Gulick; & Urwick. 1937: 13) เมื่อทรัพยากรท่องเที่ยวมีนโยบายให้แหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้ และสถานศึกษามีนโยบายของการใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนเพื่อการศึกษา การประสานงานจึงเป็นภารกิจหน้าที่ของทั้งสองหน่วยงานที่ต้องปฏิบัติต่อกันอย่างสอดคล้องและราบรื่น โดยมีนโยบายเป็นกรอบกำหนดไว้ล่วงหน้า การประสานสัมพันธ์กันระหว่างโรงเรียนกับแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ การมอบหมายผู้รับผิดชอบในการประสานงานกับแหล่งท่องเที่ยว การเตรียมการใช้แหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ การขออนุญาตนำนักเรียนไปเรียนรู้นอกสถานที่ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ การเตรียมการเกี่ยวกับความปลอดภัยของนักเรียน

องค์ประกอบที่ 3 การเตรียมการ ของโรงเรียนและแหล่งท่องเที่ยว เป็นการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ก่อนการเดินทางไปเรียนรู้ยังแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งการเรียนรู้ ต้องมีการเตรียมการ การเตรียมการของโรงเรียน ได้แก่ ปฐมนิเทศนักเรียนเพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามแผนการเรียนรู้ การจัดทำตารางการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ การทำข้อตกลงกันระหว่างคณะครูและนักเรียน การเตรียมการของแหล่งการเรียนรู้ ได้แก่ เตรียมสถานที่ วิทยากร และสิ่งอำนวยความสะดวกตามที่ได้รับ การประสานงาน และจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับแผนการเรียนรู้ตามสถานศึกษาประสานงาน ทำให้เกิดผลประโยชน์ต่อการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 4 องค์ประกอบของการใช้แหล่งเรียนรู้จากทรัพยากรท่องเที่ยว เป็นการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนได้ประสบการณ์จริงในการเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนสัมผัสความจริงนอกห้องเรียนเป็นการจัดประสบการณ์ตรงให้แก่ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม เข้าใจง่าย ตรงกับความเป็นจริง สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันอย่างได้ผล และส่งเสริมให้มีโอกาสได้ปฏิบัติจริงจนเกิดความสามารถและทักษะจนติดเป็นนิสัย ซึ่งเป็นกิจกรรมของการเรียนรู้แบบบูรณาการ สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรา 24 พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวคือ การเรียนรู้แบบบูรณาการ คือ การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงศาสตร์ หรือเนื้อหาสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความรู้ที่มีความหมาย มีความหลากหลาย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้ทุกสาขาวิชา (การจัดการความรู้, 2558: ออนไลน์) ด้านการใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งการเรียนรู้ ทรัพยากรท่องเที่ยว 1 แห่ง สามารถนำมาบูรณาการกับกลุ่มสาระวิชาได้หลายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสาระวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระวิชาวิทยาศาสตร์ และกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

จากรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นตอนการเตรียมการ ขั้นตอนการใช้แหล่งเรียนรู้จากทรัพยากรท่องเที่ยว เป็นการศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ทราบผลของประสิทธิผลของรูปแบบต้องมีการประเมิน อ้างถึงทฤษฎีการบริหารที่มีการประเมินร่วมอยู่ด้วย ได้แก่ ทฤษฎี POSDCoRB ของกูดิกและคูริวีก กล่าวว่า การประเมินเป็นกิจกรรมของการวางแผน และทฤษฎีวงจรกิจกรรมของแดมมิ่ง (PDCA) มีขั้นตอนการตรวจสอบและเปรียบเทียบผล

(สัมมนา ธรณีชัย. 2553: 206-207) การประเมินเป็นกระบวนการที่เป็นระบบเกี่ยวข้องกับคุณภาพ คุณค่า และความสำคัญของสิ่งมุ่งประเมินเพื่อใช้ในการตัดสินใจ (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2552: 21)

องค์ประกอบที่ 5 องค์ประกอบของการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยว เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการประเมินความคิดเห็นต่อคุณค่าของรูปแบบของครู และนักเรียน ผลการประเมินความคิดเห็นต่อคุณค่าของรูปแบบของครูและนักเรียนอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แสดงว่าข้อค้นพบของการวิจัยข้อที่ 3 ประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณค่าสามารถนำไปใช้ได้ เป็นประโยชน์ต่อครู ด้วยการเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวเป็นการสอนแบบบูรณาการได้ดี และการเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวทำให้เด็กได้รับประสบการณ์จริง ทำให้เกิดการจดจำได้อย่างรวดเร็วและง่าย สนุกไม่เบื่อ และสามารถไปแหล่งเรียนรู้ที่ใหม่ได้ จากการประเมินความสามารถในการเขียนของนักเรียน อยู่ในระดับดีมาก แสดงว่ารูปแบบนี้สามารถแก้ปัญหาการเขียนของนักเรียนได้ โดยใช้หลักของการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยตามเอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่ว่าด้วยเรื่องสื่อ การได้ดูของตามสภาพความเป็นจริงจะทำให้นักเรียนสามารถเขียนสื่อความได้ดีขึ้น ความสามารถในการเขียนดีขึ้น

จากข้อค้นพบของการวิจัยข้อที่ 4 รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการศึกษาค้นคว้ามีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์อยู่ใน ระดับมาก สถานศึกษาและทรัพยากรท่องเที่ยวสามารถนำไปใช้ได้จริง มีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อ สถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางนำไปใช้ปฏิบัติ และเป็นแบบอย่างที่ใช้ได้จริง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. การดำเนินการศึกษาจากแหล่งท่องเที่ยวของสถานศึกษาควรเป็นไปตามรูปแบบที่มีการกำหนดนโยบายของโรงเรียนกับการใช้แหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ คือ ต้องมีการดำเนินการในเรื่อง การประสานงานระหว่างโรงเรียนและแหล่งท่องเที่ยว มีการเตรียมการของโรงเรียนและแหล่งท่องเที่ยว มีการใช้แหล่งเรียนรู้จากทรัพยากรท่องเที่ยว และมีการประเมิน

2. การเรียนรู้จากแหล่งท่องเที่ยวเป็นแหล่งการเรียนรู้ ครูควรมีการประสานงานกับแหล่งท่องเที่ยวโดยมีการนัดหมายล่วงหน้า ส่งแผนการสอนให้แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งเรียนรู้ล่วงหน้าก่อน การไปเรียนรู้ เพื่อให้การเดินทางไปเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่น และสำเร็จลุล่วงด้วยดี การประสานงาน ทำให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นกระบวนการ เกิดความเข้าใจอันดีและความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียน

แหล่งท่องเที่ยว ทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้อง และให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ครู และนักเรียนได้เรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยการใช้รูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแบบพักค้าง เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้นทั้งด้านวิชาการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์